

هفته دولت از آمال تا اعمال

اعلی‌ریعی-دستیار ارتباطات اجتماعی رئیس جمهوری و سخنگوی دولت /

۱ سال قبل در یادداشتی در روزنامه ایران نوشتم انتخاب مردم در سال‌های ۹۲ و ۹۶ انتخابات‌های درستی بوده و اگر دولت اعتدال نبود همه اروپا و آسیای جنوب شرقی و حتی چین و روسیه در مقابل امریکان بودند. در دوره قبل با وجود تحریم‌های بین‌المللی و قطعنامه‌های متعدد شورای امنیت، در جهان تبدیل به یک جزیره شده بودیم. همان قطعنامه‌هایی که آنها را کاغذپاره می‌نامیدند. اما رأی مردم راه را تغییر داد. جایگاه ایران در نظام بین‌الملل به واسطه مذاکراتی که منجر به توافق بین‌المللی هسته‌ای شد، بهبود یافت. (۲ شهریور ۹۸)

ترکیب آرای تاریخی شورای امنیت به قطعنامه پیشنهادی امریکا برای تمدید تحریم تسلیحاتی ایران در روز ۲۴ مرداد نشان داد که تدبیر ایران در عدم خروج از برجام چگونه توازن آرا را در مجامع بین‌المللی به زیان امریکا کرد. روزی که امریکا تصمیم به خروج از برجام گرفت، عده‌ای گمان کردند که مهمترین نماد دستاوردهای دولت در راه تعامل سازنده با جهان ناکام مانده اما هر روز که بیشتر گذشت نور حقیقت روشن‌تر از همیشه بر واقعیت‌ها تابید. امروز امریکا تاخیر شده و منزوی‌تر از هر زمان دیگری است و به رغم خسارت‌هایی که تحریم‌های غیرقانونی و یکجانبه بر ملت ما تحمیل کرده‌اند، سیاست خارجی ما در مسیر ازنواپذیر قرار گرفته است و ظریف، سکندار سیاست خارجی ایران به یک فرد معتبر، با دانش و تأثیرگذار در عرصه بین‌المللی تبدیل شد. از همین امروز می‌توان صدای خرد شدن استخوان تحریم‌های یکجانبه را شنید. ترکیب مقاومت و استمرار در پیگیری تعامل سازنده، جایگاه تازه‌ای به روابط خارجی ما داده است؛ جایگاهی که با تقویت مناسبات با همسایگان و دراز کردن دست دوستی به سوی همه کشورهای منطقه، ارتقای دیگری را تجربه می‌کند. دولت به این راه نتیجه‌بخش با تمرکز بر بهره‌برداری از همه فرصت‌های تجاری ادامه خواهد داد و اطمینان داریم که در پایان دولت دوازدهم، ایران اقتصادی پربرونق‌تر و تصویری بهتر از خود در جهان و همسایگی خود به جا خواهد گذاشت.

۲ امریکا با اعمال تحریم‌های یکجانبه که در طول تاریخ بی‌سابقه بود، درصدد ضربه به «آینده ایران» بود؛ تروریسم اقتصادی برای القای ناامیدی گسترده، ایجاد آشوب اجتماعی و تهدید آینده نظام؛ چنان‌که در سال ۶۰ با ترور شهیدان بهشتی، رجوی و باهنر درصدد ضربه به «آینده نظام» بودند. ولی همانگونه که نظام با تثبیت خود «آینده‌دایی» تروریسم کور را ناکام گذاشت، امروز دولت با برنامه مقاومت همراه با توسعه نیز «آینده‌دایی» تروریسم اقتصادی را به شکست خواهد کشاند.

«امید» که جزو کلیدی‌ترین گفتمان‌ها و راهبردهای دولت‌های یازدهم و دوازدهم بود، فقط یک شعار نیست. «امید»، امروز در کانون حمله نیروهای ضد ایرانی قرار گرفته و هر دستاوردی را با کوچک‌انگاری تضعیف نموده و ناامیدی از امروز و آینده را دامن می‌زنند. اتفاقات دی ۹۶ و آبان ۹۸ - با وجود کاستی‌هایی که ناشی از فشار تحریم بر ملت رخ داده بود -

نتیجه نوعی «امیدزدایی» بود و به نحوی قصد داشتند از نظام «آینده زدایی» شود. متأسفانه برخی‌ها در داخل هم تصور کردند که می‌توان برخی عدم توفیق‌ها در گسترش چتر رفاه و توسعه به واسطه تحریم‌ها را با نوشتن بزرگنماییانه و به قصد مقاصد کوچک سیاسی بدون اینکه بخواهند و متوجه شوند ناخودآگاه این امواج را به ناامیدی از آینده نظام تسری دادند. به واسطه همین اصل است که دولت امروز هر دستاورد خود را دستاورد نظام می‌داند و با باور به این همانی دولت و نظام، هم بر وجود حاکمیت یکپارچه پای می‌فشارد و هم امید را در مردم از دولت به نظام تعمیم می‌دهد. این هشدار رئیس جمهوری در هفته گذشته که انکار دستاوردهای دولت نادیده گرفتن موفقیت‌های یک رئیس‌جمهوری یا یک وزیر نیست، بلکه انکار دستاوردهای نظام است، از همین اصل نشأت می‌گیرد. بنابراین انتخاب «امید» در سال ۹۲، فقط یک شعار انتخاباتی نبود، راهبرد و راهکار ملی بود که همچنان باید در همه سطوح حاکمیتی به عنوان نیاز امروز و فردای ایران دنبال شود.

۳ آخرین هفته دولت در دوره روحانی، فرصتی برای ارزیابی کارنامه این دولت است اما ارزیابی منصفانه عملکرد آن باید با لحاظ محدودیت‌هایی باشد که هیچ دولت دیگری در هیچ دوره‌ای در تاریخ معاصر با آن مواجه نبوده است. توجه به میزان رشد اقتصادی متوسط ۴.۳ درصد در دوره قبل از تحریم‌ها، همچنین متوسط تولید اشتغال سالانه بیش از ۴۵۰ هزار در این سال‌ها، تورم تک‌رقمی، آرامش روانی و اقتصاد قابل پیش‌بینی به خوبی نقش تحریم‌ها و تروریسم اقتصادی را نشان می‌دهد. دولت همان دولت بود، چه اتفاقی شرایط را دگرگون کرد؟ طبیعی است این مسأله بیرونی و برون‌ساز بوده و این نکته‌ای است که به عوامل بیرونی در این تحلیل‌ها توجه نمی‌شود. اداره کشور در بی‌سابقه‌ترین و سهمگین‌ترین تحریم‌های تاریخ و بعد هم مواجهه با آوار کرنا نه فقط یک ادعا که یک متغیر مهم در بررسی کارنامه دولت روحانی است. دولتی که زیر همین فشارها دورا هربرد خود «اعتدال» در داخل و تعامل در خارج» را ترک نکرد و پنجشنبه‌های افتتاح و تمرکز همه‌جانبه بر تحقق شعار «جهش تولید» مهمترین نمود پیگیری سیاست ضد تحریمی و امیدآفرینی است. نگاهی به آمار و دستاوردها، این دولت را در حوزه‌های مختلف سر بلند کرده است. تصمیمات مهمی که این دولت در ارتقای وضعیت معیشتی بازنستگان، فرهنگیان و کارگران گرفت و با وجود محدودیت منابع خود را موظف به اجرای آن کرد در همین چارچوب قابل تأمل است. گرچه این افزایش مستمری‌ها کافی نیست ولی اگر شرایط تحریمی و تنگناهایی که ناشی از جنگ اقتصادی این روزهاست نبود، حتماً گشایش‌های بهتری صورت می‌گرفت. من معتقدم فشاری که امروز دولت و ملت متحمل می‌شوند در دهه‌های اخیر بی‌سابقه بوده. تحریم شرایط را برای مردم سخت و برای دهک‌هایی ناگوار کرده است از این رو سیاست حمایت معیشتی در همین دولت تدوین شده و تا پایان دولت سیاست ارتقای مقاومت اجتماعی ادامه خواهد یافت. به این امر اضافه کنید آرزوی دیرینه ایرانیان در دهه‌های گذشته را برای اداره کشور بدون نفت. این دولت قادر شد وابستگی به نفت را کاهش دهد. وابستگی بودجه به نفت از ۴۳.۴ درصد در سال ۹۲ به ۱۱.۷ درصد در سال ۹۸ رسید در حالی که سهم هزینه‌های دولت از بودجه در سال ۹۸ نسبت به سال ۹۲، بیش از ۴ برابر کاهش داشته است. (از ۱/۸۱ به ۷/۷ درصد) با این وجود حداقل حقوق کارمندان دولت در سال ۹۸ نسبت به سال ۹۲، معادل ۵.۹ برابر افزایش داشته است. (از ۴۷۵ هزار به ۲ میلیون ۸۰۰ هزار تومان). این آمار فقط شمه‌ای است کوچک تا نشان دهد هدف‌گذاری‌های دولت در زمینه رفاه اجتماعی، اشتغال (افزایش ۳ میلیون نفری جمعیت شاغلان ۱۵ ساله و بیشتر در سال ۹۸ نسبت به سال ۹۲) و افزایش حداقل دستمزد کارگران و مستمری بازنستگان ... جهت‌گذاری درستی بوده است و دولت به عهد خود حتی در سخت‌ترین شرایط هم پایبند بوده است. ممنوعیت واردات بیش از ۲۲۰۰ قلم کالا و افزایش تولید داخل نیز از دستاوردهایی است که تأثیر آن در آینده اقتصاد ایران نشان داده خواهد شد. با این وصف به اعتقاد من شوک تحریم و کرنا بر زندگی روزمره مردم و سختی زندگی چندین دهک، تلخی‌هایی را به وجود آورده که این اقدامات امروز ملموس نیستند اما در آینده‌ای نه چندان دور قضاوت درباره آنها صورت خواهد گرفت.

۴ امروز بار دیگر حرف سال قبل خود را تکرار می‌کنم: مردم، شما درست انتخاب کردید. این گزاره خدای ناکرده نه از باب تخفیف دیگر رقبای روحانی در دوا انتخابات قبل است بلکه از جهت تقویت راهبردها و کسب دستاوردهایی است که سیاست‌گذاری‌های درست این دولت آن را قابل حصول کرده است. دولتی که از نمایش رونماها پرهیز داشت و به ساخت زیربناها تمرکز داشت. دولتی که به پایان کار نرسیده بلکه باید زیرساخت‌هایی برای ورود ایران به قرن جدید را آماده کند؛ دولتی که باید زیرساخت‌های لازم برای پرواز دولت بعد را مهیا کند؛ پس گرچه به فرود خود رسیده اما به فراز دولت بعد می‌اندیشد. به همین دلیل است که هفته پیش گفتم دولت تا آخرین روز کاری خود «دهم‌مند»، «امیدوار» و «استوار» ایستاده است. امیدوارم البته این روزها با همزمانی ایام هفته دولت و دهه اول محرم، به حرمت خون حسین بن علی (ع) که مهمترین آموزه‌اش فداکاری در راه حق و خیر مردم بود، این دولت نیز از آزمون فداکاری سربلند بیاید و با «امید» افزون، آینده‌ای روشن‌تر را برای ورود به قرن جدید فراهم و زمینه زندگی بهتر را برای مردم ایجاد کند.